

Scînteia

JURNALUL ROMÂNIEI 1989 - ACUM DOUĂZECI DE ANI

Numărul 122

Marți, 26 mai 2009 - Vineri, 26 mai 1989

DISTRIBUIT ÎMPREUNĂ CU JURNALUL NAȚIONAL

FINALA DE COȘMAR: AC MILAN - STEAUA 4-0

După succesul de răsunet obținut la 7 mai 1986, la Sevilla, în fața Barcelonei, care aducea Cupa Campionilor Europeni în România, Steaua disputa trei ani mai târziu pe Camp Nou din Barcelona, la 24 mai, o nouă finală a celei mai prestigioase competiții continentale a cluburilor.

Traseu de excepție până la Barcelona

Roș-albaștrii pregătiți de tandemul Anghel Iordănescu - Tiți Dumitriu au obținut o calificare en-fanfară până în ultimul act programat tot pe impunătorul Camp Nou din Barcelona. Rând pe rând, Sparta Praga (5-1 și 2-2), Spartak Moscova (3-0 și 2-1), IFK Goteborg (0-1 și 5-1) și Galatasaray Istanbul (4-0 și 1-1) s-au inclinat în fața tăvălugului din Ghencea. Cu 22 de goluri marcate în cele opt confruntări, tripleta Hagi - Lăcătuș - Piturcă a speriat Europa, Steaua fiind asaltată la acea vreme de oferte incredibile din punct de vedere financiar pentru acea perioadă. „Parcursul Stelei până la acea finală a fost unul extraordinar, bateam numai la scor, iar prin ceea ce am făcut noi în acei ani am adus glorie fotbalului românesc”, spune acum, la o distanță de 10 ani, extrema dreaptă a Stelei, „Fiara” Marius Lăcătuș. Din păcate pentru steliști, tripleta lor excepțională avea să fie eclipsată de una extraterestră, Ruud Gullit - Frank Rijkaard - Marco van Basten. Privit ca o dramă la vremea respectivă, eșecul de la 24 mai 1989 este privit astăzi ca o veritabilă performanță de nerealizat într-un fotbal măcinat de mediocritate și falsuri.

„Nu am mai rezistat fizic!”

La ora finalei de la 24 mai, peste 97.000 de suporteri, majoritatea ita-

Van Basten a făcut ce a vrut cu defensiva steliștă FOTO: BONGARTS/GETTY/GULIVER

lieni, au creat o atmosferă infernală pentru echipa română. La fluierul unuia dintre cei mai apreciați arbitri ai anilor '80, Karl-Heinz Trutschler, din RF Germană, Iordănescu și Dumitriu au aliniat următorul „11”: Silviu Lung - Dan Petrescu, Adrian Bumbescu, Ștefan Iovan, Nicolae Ungureanu - Tudorel Stoica, Daniel Mienea, Iosif Rotariu (46 Gavril Balint), Gheorghe Hagi - Marius Lăcătuș, Victor Piturcă. Față de finala din 1986, câștigată în fața Barcelonei, dispăruseră din echipa eroul seriei fabuloase de penalty-uri Helmuth Du-

ckadam, fundașul stânga Marin Bărbulescu, noua senzație din Ghencea, mijlocușul Ilie Dumitrescu, și închi-zătorul Ladislau Bölöni. În schimb, apăruseră Silviu Lung, Dan Petrescu, Daniel Mienea și mai ales Gică Hagi. De partea cealaltă, Milanul, pregătit de legendarul Arrigo Sacchi alinia un „11” absolut stelar: G. Galli - Tassotti, Baresi, Costacurra (*75 F. Galli), Maldini - Colombo, Rijkaard, Donadoni, Ancelotti - Gullit (*60 Virdis), Van Basten, Meicil în sine nu a avut istoric. Ruud Gullit (*18, *38) și Van Basten

(*28, *46) au făcut ravagii în fața unei echipe române anesteziate și incapabile să întoarcă raidurile care o clătinau evident la fiecare atac al italienilor. „Aveam un lot destul de restrâns, doar în jur de 13-14 jucători au dus greul în această campanie. Se pare că în finală nu am mai avut energie suficientă pentru a face față”, explică cel mai bun jucător român din istorie, Gică Hagi. Nici de pe banca tehnică, soluțiile nu au mai venit.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL ZILEI

Ploile abundente căzute în ultimele săptămâni au dat tonul prașiei pe terenurile cultivate cu porumb, sfeclă de zahăr, floarea soarelui. Indicațiile prețioase cereau „termene scurte” și „lucrări de cea mai bună calitate”. La sfârșitul lunii mai, „factorii de cultură” din Brăila au retras atestatele formației de muzică ușoară Azur. Nelu Vlad, liderul trupei, a fost acuzat de „înregistrări ilegale pe benzi magnetice” și de „poluarea mediului artistic”.

Interviul pentru arabi

Cu o zi în urmă, Nicolae Ceaușescu avusese o întâlnire cu reprezentanții presei din Emiratele Arabe Unite. Președintele român i-a primit pe Mohammed Bin Aweidha (director general adjunct al cotidianului Al Wahda News) și pe Jamal Al Majaida (comentator principal la același ziar). Trebuie să fi fost una din

întâlnirile de presă aranjate de partea română, pentru a menține la cote înalte prestigiul politic în străinătate al „Tovarășului”. Probabil, cititorii arabi vor fi primiți în urma interviului câteva mostre din „gândirea creatoare” a lui Nicolae Ceaușescu, despre edificarea socialismului și a comunismului. Altă dată căutat de hebdomadarele importante ale mapamondului, în 1989 „Geniul din Scornicești” mai avea trecere doar la presa lumii a treia.

În agricultură se cereau „termene scurte” și „lucrări de bună calitate” Institutul de Meteorologie și Hidrologie (IMH) informa că luna mai fusese bogată în precipitații.

(Continuare în pag. a II-a)

Un subiect permanent pentru Nicolae Ceaușescu: bazele militare străine de pe teritoriul altor state

Unul dintre principiile politicii externe a României, clamat în anul 1989 de Nicolae Ceaușescu, a fost desființarea concomitentă a tuturor bazelor militare străine existente pe teritoriul altor state. Practic, liderul de la București s-a pronunțat pentru retragerea forțelor militare americane staționate în anumite state NATO, a celor britanice și franceze din RFG, precum și a unităților sovietice existente în RDG, Polonia, Cehoslovacia (după 1968), Ungaria și Bulgaria. Pe acest fond, Nicolae Ceaușescu încerca să speculeze în favoarea imaginii sale de politician o situație strategică impusă de URSS în anul 1958, care l-a avut ca principal autor pe Nikita Hrușciov.

Potrivit prevederilor Tratatului de Pace de la Paris (din 1948), URSS avea dreptul să mențină trupe proprii în România și Ungaria atâta vreme cât statutul postbelic al Austriei nu era reglementat la nivel internațional. Regimul sovietic de ocupație militară în România și Ungaria avea ca scop declarat protejarea căilor de comunicații ale grupului sovietic de armate aflat pe teritoriul austriac.

La 12 martie 1955, Kremlinul a anunțat că acceptă anumite propuneri ale Guvernului de la Viena, iar în perioada 12-15 aprilie 1955 au avut loc la Moscova negocierile sovieto-austriece. Cu acel prilej, cancelarul Iulius Raab a acceptat propunerea sovietică privind impunerea unei stări de neutralitate pentru Austria în schimbul retragerii tuturor forțelor sovietice din Austria până la data de 31 decembrie 1955. De asemenea, în cursul negocierilor s-a hotărât ca semnarea documentului final să aibă loc la Viena în ziua de 15 mai 1955.

Reprezentanții URSS au semnat Tratatul de Stat cu Austria la o zi după constituirea oficială a Organizației Tratatului de la Varșovia (14 mai 1955). Acest lucru ne determină să afirmăm că autoritățile de la Kremlin au urmărit în mod premeditat menținerea trupelor sovietice în România și Ungaria după data de 15 mai 1955. Noul pretext pe care îl putea invoca Moscova era aderarea celor două state la Organizația Tratatului de la Varșovia.

Rezolvarea „problemei austriece” în primăvara anului 1955 poate ridi-

ca anumite semne de întrebare, deoarece, până în acel moment, Moscova nu manifestase intenția de a accepta punctul de vedere comun al SUA, Franței și Marii Britanii referitor la retragerea tuturor trupelor străine din Austria înainte de încheierea unui tratat de pace cu Germania. În consecință, este posibil ca decizia respectivă să fi fost legată de dorința lui Nikita Hrușciov, exprimată încă dinainte de momentele „Viena-1955” și „Varșovia-1955”, de a reduce efectivele militare sovietice staționate în RDG, Polonia, Ungaria, România și Bulgaria. De asemenea, este posibil ca Gheorghe Gheorghiu-Dej să fi intuit încercarea liderului de la Kremlin de a-și îmbunătăți imaginea publică în Occident și a acționa în consecință. Astfel, acesta a semnat la Varșovia Tratatul de prietenie, colaborare și asistență mutuală, apoi, după doar trei luni, l-a însărcinat pe Emil Bodnăraș să discute cu Nikita Hrușciov despre o posibilă retragere a trupelor sovietice din România (august 1955).

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Tancuri și nunți în cizme de cauciuc

Ion S. a fost maistrul la uzina „Tractorul” din Brașov. Lucra acolo de la 1951, iar în anul căderii comunismului avea 41 de ani. Atunci lucra, fapt neobișnuit pentru o secție ce se ocupa de obicei cu întreținerea mașinilor și cu aprovizionarea la secția specială în care se făceau tancuri. Tot în acel an, a fost la o nunță a unui văr, într-un sat din județul Buzău, o nunță la care s-a cărat pâinea cu o căruță cu boi (pentru că, din cauza noroiului, nu mai putea intra nici o mașină în sat) și la care a cântat Neamtu lautaru”, „cel mai frăș țigan”.

„Din 1967 am lucrat la Uzina „Tractorul”. Eram maistrul în 1989, la o secție care nu făcea tractoare, ci se ocupa cu întreținerea uzinei, cu aprovizionarea, făceam benzi transportoare. Eram în total 16 oameni, dintre care

opt la construcții mecanice, doi electricieni. Atunci ne-au detașat la o secție care se ocupa cu construcția de tancuri, era o secție specială.

Nu știu câte tancuri au ieșit, oricum, serie mică, și știu că le-au trimis prin țară. Se făceau diferite piese la anumite secții și noi ne ocupam să le asamblăm, că să iasă întregi pe porțile uzinei. Cred că erau în jur de 16.000 de lucrători în uzină atunci. Salariile erau bune și ne descurcam, traiul era decent. Erau și femei în uzină, cam două la 30 de bărbați, că erau munci grele, de așa natură că cereau și forță. Se mai întâmplau și accidente, unele chiar mortale.

(Continuare în pag. a II-a)

CALENDAR

26 mai (Vineri)

Soarele a răsărit la 5:37, a apus la 20:48
Luna a răsărit la 1:32, a apus la 11:55
Sărbătoare creștină: Sf. Ap. Carp și Alfeu din cei 70; Sf. Ier. Augustin de Canterbury

S-a întâmplat la 26 mai 1989

● Primul-ministru al Turciei, Turgut Ozal, a avut o întrevedere la Bruxelles cu primul-ministru al Greciei, Andreas Papandreu. Cei doi au discutat, cu acest prilej, în special aspectele ale relațiilor bilaterale. Întrevederea a avut loc cu ocazia participării lor la lucrările reuniunii la nivel înalt a NATO.

● Iranul a depus o plângere împotriva SUA la Curtea Internațională de Justiție de la Haga, cerând compensații pentru doborârea, în cursul anului 1988, a avionului iranian de tip „Air-bus”, cu 290 de persoane la bord.

Roxana VINTILĂ

STUDENȚI STRĂINI ÎN ROMÂNIA

ELENA CEAUȘESCU APROBA CĂSĂTORIILE MIXTE

Printre colegii mei am învățat ușor românește. M-am împacat bine cu ei. Prieten bun am avut unul singur, care e de lângă Ploiești, de la Inotești, pe lângă Valea Călugărească. Când îl auzeam pe colegii mei sămbătă că spuneau că pleacă acasă, eram foarte amărât. Numai eu nu puteam pleca acasă. Și atunci, colegul acesta mi-a spus: „Hai să facem o convenție. Să ai și tu acasă. În fiecare sâmbătă să mer-

gem acasă”. Și mă întrebau colegii: „Ce faci, Victor?” Le spuneam: „Mă duc acasă!” „A... pleci în Congo?” „Nu, la Inotești. Mă duc acasă la părinți.” Și mă duceam și eu acolo, acasă, cum s-ar zice. Mă duceam, anunțam la Militie că sunt în sat, opreau pașaportul. Îi anunțam când plec a doua zi și veneau cu jumătate de oră înainte și mi aduceau pașaportul acasă. Nu eram deranjați. La început mi s-a părut

ciudat, într-adevăr, dar... Eram primit în familia colegiului meu foarte bine. Într-adevăr eram acasă. Mă duceam și eu întotdeauna cu mâncare, că puteam cumpăra de la magazinul diplomatic. Însă această relație s-a umbrat când, după Revoluție, am aflat că Victor al meu (că Victor Petcu îl chema) era turnător la Securitate.

Turnător cu acte, el avea misiunea să mă urmărească. Cum am aflat?

După 1989 am intrat foarte mulți ingineri în Ministerul de Interne și în Serviciul Român de Informații, chiar și unii dintre colegii mei, și au dat de dosarul lui. Și mi-au spus: „Uite, Victor, ce făcea Victor Petcu! Uite... În ziua de... anul 1987, erai în locul acela, uite ce ai făcut...” Tot, tot, tot... Mă urmărea pas cu pas. Ce făceam...

(Continuare în pag. a III-a)

RESTITUIRI

Informare privind transmiterea Apelorilor organizațiilor de masă și obștești din țara noastră adresate guvernelor și organizațiilor similare din țările membre ale NATO

1. În zilele de 22, 23 și 24 mai a.c., 36 de delegații ale unor organizații de masă și obștești și ale cultelor din țara noastră au prezentat la ambasadele țărilor membre ale NATO din București Apeli pentru opri-

rea măsurilor de modernizare a armelor nucleare, de reactivare a cursei înarmărilor, pentru o politică de dezarmare și pace. Delegațiile au fost primite de ambasadorii Canadei, Greciei, Italiei, Olandei, Spa-

niei și Turciei, de însărcinații cu afaceri a.i. ai Ambasadelor RF Germaniei și Marii Britanii, precum și de primii colaboratori ai Ambasadelor Franței și Statelor Unite ale Americii.

JURNALE PERSONALE

26 MAI

Dacă îți inchiupie cineva, la orice nivel al ierarhiei de partid și de stat, că izolând și persecutând pe scriitorii ce se par prea recalcitranti, va reuși să-i facă uitați de opinia publică internațională, se înșală. Nu e o zi să nu aducă proba contrară, regimul de la București încăpățânându-se să nu țină seama de ele. Dar nici o încăpățănare, oricât de oarbă ar fi ea, nu poate face ca probele să nu se acumuleze, ca dovezile de solidaritate cu cei din țară să nu se înmulțească.

Să ne oprim numai la unele dintre ele, înregistrate în vremea din urmă. Mai întâi, Liga pentru Apărarea Drepturilor Omului în România a lansat următorul Apel, imediat și amplu, semnat de către intelectualii din Paris:

„La Apelul Ligii pentru Apărarea Drepturilor Omului în România, subsemnații scriitori, gazetari, cercetători, editori ținem să ne exprimăm

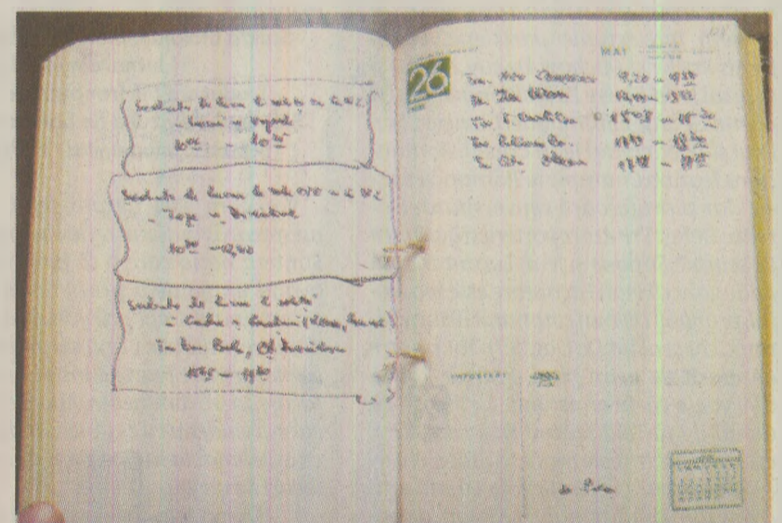
intreaga solidaritate cu poezii române Mircea Dinescu și Dan Deșliu, persecutați de autoritățile românești pentru a-și fi făcut pur și simplu datoria lor de cetățeni și scriitori, denunțând arbitrarul puterii și genocidul cultural pe cale de înfăptuire azi în România.

Ne exprimăm neliniștea mai ales privind soarta lui Dan Deșliu, 62 de ani, a cărui sănătate a fost și mai grav subzizată de o grevă a foamei de trei săptămâni.

Ne îndreptăm toată simpatia spre cei șapte intelectuali: Geo Bogza, Ștefan Augustin Doinaș, Dan Hău-licu, Andrei Pleșu, Alexandru Paleologu, Octavian Paler, Mihai Șora, care, la București, și-au manifestat sprijinul pentru Mircea Dinescu. Unul dintre ei, Andrei Pleșu, a fost imediat condamnat la exilul interior, ceilalți, cu o excepție, n-au mai putut publica. Acești scriitori-cetățeni n-au altă vină decât aceea de a fi apărat demnitatea cuvântului. Le stăm alături.”

(Continuare în pag. a II-a)

Agenda Elenei Ceaușescu

La trei sedințe a fost prezentă activă Elena Ceaușescu în ziua de vineri, 26 mai 1989.

La prima dintre ele, în prezența lui Nicolae Ceaușescu, s-a rediscutat despre lacuri și vopsele (orele 10:06-10:25). Într-o pauză de cinci minute, demnitarul care fusese convocată la ambele sedințe s-a mutat în sala CPEX. Acolo, în „cadrul largit”, s-a dezbătut „Teze și Directive” (orele 10:30-12:40). S-a vorbit despre documentele viitorului congres. Discuțiile vor fi avut în vedere, probabil, teorii și concepte la modă în URSS. La Moscova continua reuniunea Sovietului Suprem ce îl realese pe Mihail Gorbaciov președinte. Ceaușescu îl felicitase imediat, iar ziarele românești au publicat vineri, la loc vizibil, telegrama de felicitare.

A treia sedință s-a ținut la săliță, fără Nicolae Ceaușescu. „Cadre și sancțiuni - Vâlcea și București”, cu Bobu și Dăscălescu (orele 15:45-17:30), a notat șeful de cabinet Ion Neacșu. Acolo se va fi dezbătut Tovarășa, revărsându-se epitele asupra auditoriului paralizat. Reclamația că prima secretară a Comitetului județean de partid Vâlcea împreună cu alți câțiva „tovarăși cu răspunderi” îndrăzniseră să-și repartizeze apartamente îmbunătățite într-un bloc nou construit se dovedise

intemeiat. Iar criticile și sancțiunile abia începeau!

Printre sedințe, Elena Ceaușescu i-a chemat la ea în birou pe Ion Ursu, Silviu Curticeanu, Constantin Olteanu. Secretarul CC cu propaganda o informase probabil și cum a decurs primirea delegației Comitetului de radioteleviziune din RPD Coreeană. Generalul Olteanu intrase la Cabinetul 2 în vreme ce acolo se afla Poliana Cristescu, cu vizita căreia Elena Ceaușescu își încheiasse ziua la birou (17:34-18:30). Dacă pe fosta ei noră o primise la sfârșitul zilei, pe Nicu Ceaușescu îl avusese în birou la începutul ei (orele 9:20-9:50).

Poate că mezinul fusese înainte de sosirea ei la Cabinetul 1. Căci aceia care-l cunoșteau bine măturiseră că în obiceiurile demnitarului Nicu Ceaușescu nu intrau trezirile matinale. La biroul său de prim-secretar al CC al UTC nu venise niciodată mai devreme de 11:00. Aprobări deosebite „de la partid” - ca prim al tineretului comunist și apoi ca prim-secretar la Sibiu - obțineau însă zorind, de dimineață, la Cabinetul 1. Grăbindu-se să-și prindă tatăl încă singur în sediul CC, înainte de intrarea în funcțiune a Cabinetului 2.

Lavinia BETA

Finala de coșmar: AC Milan – Steaua 4-0

(Urmare din pag. 1)

„Din păcate, Milanul a fost altceva, iar scorul nu lasă loc de comentarii. La pauză, când aveam deja 3-0, eram siguri că nu mai avem șanse, dar am jucat până la final, nu aveam ce face. Nea Puiu nu ne-a reproșat nimic. Nici nu avea ce, fiindcă nu trebuie să uităm faptul că în semifinale Milan trecuse de Real Madrid cu scorul general de 5-1”, a declarat celălalt mare star al mării echipe din 1986, Marius Lăcătuș. Aflat la prima și unica sa prezență într-o finală europeană, actualul antrenor al Unirii Urziceni, Dan Petrescu, rememorează: „Nu sunt amintiri plăcute, dar o finală rămâne o finală. Mulți ar da orice să joace o finală de Cupa Campionilor Europeni. Pentru mine a fost prima din carieră, pentru alți coechipieri de-ai mei era a doua, după cea din 1986. Știam că șansele noastre erau minime, dar mă așteptam la un scor mai strâns. Milan nu ne-a dat nici o șansă și rămân și acum, la aproape 20 de ani distanță, la părerea că Steaua nu avea cum să facă față”. Unul dintre cei mai ocupați oameni de pe teren, portarul de atunci al Stelei, Silviu Lung, are încă amintiri proaspete de la finală: „Ca să fac o glumă amăra, mă mândresc că am luat gol de la Van Basten. Eu, care n-aveam probleme la ieșirile pe centrări, nu aveam ce să-i fac lui, păcăleam oare? Nu am avut reacție la cele două reușite ale lui Marco, mai ales la acel șut din careu. Scorul a fost destul de mare, dar nu trebuie luate ca pe o rușine. Ne-au promis o mașină la fiecare, dar am rămas cu sigla de pe tricouri și am fost certați că ne-am făcut țara de răs, deși jucasem finala. Aici trebuie să recunosc că ne-a ținut pe noi Valentin Ceausescu, un om care s-a comportat exemplar cu toți jucătorii Stelei. Mulți l-au tot acuzat, dar Vali a fost

Dan Petrescu (stânga) a avut ghinionul să fie adversar cu un Gullit de neoprit FOTO: ALLSPORT/GETTY/GULIVER

tot timpul alături de Steaua și nu cred că i se poate reproșa ceva vreunui jucător din acea perioadă”. „Nevastă-mea imi spusese să îi aduc ca amintire o suviță din părul lui Gullit. La întoarcere i-am spus: «Ce suviță, mamă, că nici nu l-am văzut pe teren»”, sună și amintirile fundașului de fier al Stelei, cel poreclit „Colonelul”, Adrian Bumbescu. „Nu ar fi prea multe de spus despre acel meci. Nu cred că, la acea oră, vreun altă echipă europeană o putea învinge pe Milan. Avea trei jucători fantastici tripleta olandeză, iar acești

nu din Ghencea, care își desfășurau activitatea în condiții modeste, au primit mingi, seturi de echipamente complete și alte materiale necesare. Una dintre primele explicații ale perioadei imediat următoare a fost aceea că Milan dorea cu insistență achiziționarea starului Stelei, Gheorghe Hagi. Conform aceluiași surse, în timpul negocierilor, pe lângă o sumă de bani care se învârtă în jurul a 4 milioane de dolari, clubul Steaua solicitase și o susținere financiară și de infrastructură pentru centrul de copii și juniori. După căderea regi-

mului comunist au apărut multe voci care susțineau că Steaua s-a predat de bunăvoie în finala din '89, iar cadourile primite de clubul din Bdul Ghencea făceau parte din eventualul preț pentru victoria de la Barcelona. Cert este doar că, până la urmă, Gică Hagi nu ajuns niciodată la AC Milan, cariera sa urmând traseul Brescia – Real Madrid – Barcelona – Galatasaray. Nici unul dintre eroii acelei serii de la Barcelona nu a dorit să comenteze de-a lungul timpului nimic despre eventualele evenimente colaterale finalei împotriva Milanului. Într-un interviu acordat recent publicației britanice The Guardian, unul dintre coșmarurile Stelei din finală, olandezul Ruud Gullit, declara: „Am jucat împotriva multor echipe importante cu Olanda, dar cele mai importante meciuri pentru mine au fost finala cu Steaua București, câștigată cu 4-0, dar și semifinalea cu Real Madrid, câștigată cu 5-0. Împotriva lui Real Madrid am simțit că avem misiunea de a câștiga, iar în finală ne-am propus același lucru și am fost foarte concentrați pentru îndeplinirea obiectivului”, spunea omul care, alături de Marco Van Basten, prin „dubla” sa, a spulberat visele roș-albaștrilor în primăvara lui 1989. Un alt absent al mării finale, Ilie Dumitrescu, povestese cum a ratat prezența pe Camp Nou din cauza unui cartonaș galben primit în semifinalea cu Galatasaray. „La o fază banală, în care am vrut să execut o aruncare de la margine, Hagi mi-a strigat să-i las lui mingea. Arbitrul, un englez parcă, mi-a arătat cartonașul galben și mi-a fost suspendat. Am simțit că imi fuge pământul de sub picioare. Se poate spune că din cauza lui Hagi am ratat finala cu Milan. Nu pot spune că ar fi fost altul rezultatul în meciul cu Milan dacă aș fi fost pe teren, dar am regretat enorm că nu am jucat”.

Mihai IGIROȘANU

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Tancuri și nunți în cizme de cauciuc

(Urmare din pag. 1)

După un astfel de accident se dădea o circulară prin care eram anunțați împrejurările în care au avut loc accidente, ca să nu facem aceleași greșeli. Lucram și sâmbăta, și duminica, uneori și 12 ore. Era multă disciplină și fiecare știa ce avea de făcut. Printre noi erau și informatori, deja îi știam. Am avut chiar prieteni despre care se auzea cu ce se ocupau. Ne supravegheau, dar dacă erai corect, nu vorbeai aiurea și-ți vedeai de treabă nu aveai probleme. La noi în secție nu au fost oameni care să fi avut de-a face cu informatorii. Ca să mă descurc, mai ales că nu se prea găseau de-ale gurii, aveam prieteni la un restaurant din Poiană și la cofetărie. „Ioane, treci pe la mine să-ți dau 10 ciocolățele”, mă chema o femeie cumsecade de la cofetărie, care știa că am copii. Aveam un coleg de uzină care se plângea mereu că n-are de-ai, n-are de-ailalt. Într-o zi i s-a stricat frigiderul și m-a chemat pe mine să-i l repar. Era doar soacră sa-acasă și, când am ajuns și mi-am aruncat privirea pe geam, avea balconul plin de pungi cu carne înghețată. Pe la începutul anului au început să apară zvonuri că va cădea Ceausescu. Zvonuri spuse pe la colțuri, că nu îndrăzneam nimeni să vorbească pe tema asta. Mai ales că, după revolta muncitorilor de la «Tractorul», din 1987, am văzut ce pățesc oamenii care nu stau în banca lor. Aveam un vecin la parter, coleg de muncă, care a dispărut într-o noapte cu familie cu tot. A doua zi erau ziare puse în geam. Am auzit că mai târziu s-a întors în Brașov, dar nu știu unde a fost dus și ce a pățit în timpul cât nu s-a mai știut nimic de el. Oricum, ce se zvonea atunci era că

făcără se va aprinde din Iași, nicidecum de la Timișoara. Un eveniment mai aparte al aceluia an a fost nunta vărului meu Traian, nunta ce a avut loc într-un sat aproape de Vulcanii Noroioși. Nu puteai face nunta pe vremea aia dacă nu luai pe sub mână. Mășlinele au fost luate cu pile, soția unui alt văr lucra la Alimentara, pâinea – luată pe sub mână, că cine-ți dădea atâtea pâini când aveai cotă pe cartela? Cozonacii au fost aduși de la București, luați printr-o cunoștință. Băutura au avut-o familiile mirilor. Când au venit cu pâine de la Buzău, cu o Dacie, s-au împotmolit în sat și n-au mai putut ajunge la Căminul cultural. Atunci a venit fratele miresei cu carul cu boi, a încărcat tot ce era în mașină și cu greu a putut răzbîi până la locul petrecerii. La fel au fost aduse și cazanele de mâncare de acasă. Meniul nu era sofisticat, dacă stai să te gândești acum. Dar era simplu și decent: trei felii de salam, patru mășline, brânză și șuncă de casă la gustare, sarmale și friptură și băutura din belșug. De cu seară, băieții din sat s-au strâns la gherică și au împodobit brazii cu flori din hârtie creponată și beteală. Cel pentru mireasa avea o stelută roșie în vârf, iar cel pentru mire – una albastră. Din cauza noroiului, mirii n-au mai putut ajunge cu invitații la biserică să se cunună, așa că s-au cununat acasă. Era atmosferă faină: nașul, cu un prosop din ala de artizanat în jurul gâtului, lăutarul – de mare angajament. Venise cel mai tare lăutar de pe Valea Buzăului, Neamțu de la Căndești, «cel mai freș țigan», cum i se spunea. Ne-a cântat «Bălălu, băiatul mamei» și «La calul bălan», de săltam toți cizmele grele de noroi. Că toată nunta am stat în cizme de cauciuc... (a consemnat Ionela GAVRILIU)

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

Nimeni dintre cei care sunt la curent cu toate protestele, sistematice și vehemente, ale lui Eugen Ionescu nu poate fi mirat de a-l afla în fruntea listei de semnături. În schimb, oricine a urmărit cariera în Franța a lui Cioran, care n-a semnat niciodată, dar absolut niciodată nici un apel, nici un protest, nu s-a alăturat nici unui grup sau unei manifestații de breaslă, va înregistra ca pe un adevărat eveniment semnătura lui pe acest text. Prezența lui Cioran indică – poate mai clar ca orice – urgența și gravitatea situației. Nu vom putea enumera toate celelalte semnături. Să-i numim pe cei mai importanți. De la Academia Franceză, alături de Eugen Ionescu: André Frossard, George și Alain Finkelkraut, acesta din urmă fiind, în ultimii ani, prin eseurile sale, în centrul dezbaterilor intelectuale. Jean-Marie Domenach, fostul director al revistei Esprit, și el o figură de prim-plan a vieții intelectuale pariziene. Poetii Denis Roche și Michael Deguy. Poetul și eseistul Jean-Pierre Faye. Romancierul și poetul Georges Emmanuel Clancier. Eseistul și poeticianul Jean Cohen. Romancieră Jeanne Champion. Romancieră și ea, dar și profesoară universitară: Florence Delay. Printre reporterii și gazetarii de seamă: Simone și Jean Lacouture. (Să adăugăm ca Jean Lacouture este biograful, probabil cel mai cunoscut, atât al lui Malraux, cât și al lui De Gaulle?). Tot printre gazetarii de prim-plan, Patrick Poivre d'Arvor, a cărui emisiune „Ex libris”, pe Canalul 1 al Televiziunii Franceze, TF 1, este una dintre cele mai ascultate. Thierry Wolton, care, în cărțile sale, ca și în articolele din săptămânalul Le Point, a consacrat multe pagini României. Jean

Stern, de la ziarul Libération. Pierre Lar-tigue, nu numai mare reporter, dar și romancier. Nu l-am numit încă pe celebrul scriitor spaniol care publică în Franța, și tot în Franța îi sunt reprezentate piesele: Fernando Arrabal. Alți scriitori de limbă franceză, dar de origine română, care au ținut să semneze această listă: de pildă, Dumitru Tepeșea și criticul muzical Mihai Brâncoveanu.

Monica Lovinescu, Pragul. Unde scurte V, București, Humanitas, 1995, p. 179-180

În România, Ceausescu a pus să-i bată pe deputatul belgian și pe ziaristul care-l însoțea, veniți să-l viziteze pe Doina Cornea. Ceausescu regăsește, din instinct, dincolo de structurile sistemului care-l menține la putere, metodele primitive care-i utilizează pe „bătăușii” țigani pentru treburile jospice. Azi, polițiștii în civil aplică aceleași mijloace de intimidare. Deputatul belgian s-a speriat foarte tare. Niciodată lumea n-a văzut mai bine ca acum fața sinistră a regimului.

Sanda Stolojan, Nori peste balcoane. Jurnal din exilul parizian. Traducere din franceză de Micaela Slăvescu. Revizuită de Sanda Stolojan, București, Humanitas, 1996, p. 299

Vorbeam ieri despre felul cum se adaptează românul reflex la toate relele. Suntem nația care o să pierim ultima, având un fel de a primi tentativele de exterminare drept prilejuri de a ne dovedi ingeniozitatea. Când au apărut la noi cozile, urmate foarte curând de cozile de sacoș, la 5-6 dimineața. Apoi pensionarii care-și vindeau cu 25 de lei rându în față, cu 15 lei mai la mijloc și tot așa, până la locuri de un leu.

Doina Jela, Telejurnalul de noapte, București, Editura Vremea, 2005, p. 383

(Urmare din pag. 1)

Deși mai reduse în Dobrogea, sudul Moldovei și Bărăgan, ploile căzuseră în cantități mari în celelalte regiuni ale țării, atingând chiar și cote de 15-20 litri pe metrul pătrat. Umiditatea solului ajutase la dezvoltarea plantelor cultivate, lucrările agricole ale lunii fiind prășita mecanică și manuală. Din datele furnizate de Ministerul Agriculturii reieșea că sfecta de zahăr fusese prășită în procent de 83%, floarea soarelui – 86%, porumbul – 34%. „Organele și organizațiile de partid, consiliile populare și conducerea unităților agricole au datoria să pună în centrul activității lor mobilizarea tuturor oamenilor muncii de la sate la îndeplinirea sarcinilor stabilite la recenta ședință a CPEX al CC al PCR, referitoare la organizarea exemplară a lucrărilor, astfel încât toate acestea să fie efectuate în termene scurte și de cea mai bună calitate”, scria oficiul PCR „Scinteia”. Și inginerilor-agronomi li se amintea să supravegheze lucrările, prin deplasări cât mai dese pe teren.

Trupa Azur a rămas fără atestat

La sfârșitul lunii mai, „factorii de cultură” din Brăila au retras atestatele formației de muzică ușoară Azur. Cu un an în urmă, trupa lui Nelu Vlad fusese angajată pe lângă orchestra profesionistă de muzică populară „Pandelaul” a Consiliului Județean al Sindicatelor. Între timp, Azur a fost acuzată de „înregistrări ilegale pe benză magnetice”, dar și de „poluarea mediului artistic”. Iată cum caracteriza ziarul „Înainte” din Brăila producțiile artistice ale trupei: „Ce-au găsit în «lada de gunoi» și ce-au «urcat» în scenă? Sen-

JURNALUL ZILEI

timente exaltate, atinse de virusul speluncilor și caterincilor, extrase din subteranul vieții, stări bolnavicioase, retoricism desuet, ofuri lacrimogene și tânguirii deschise dintr-o lume de tristă amintire, de mult apusă.” Un epigramist de ocazie de pe malul Dunării trimisese redacției o „replică” la versurile băieților care cântau îmbrăcați în cămăși albastre: „Dacă cerul e azur și azurul sunteți voi, / ascultându-vă, eu jur / că pică cerul pe noi!” Concertele formației au stârnit ecouri negative și în alte publicații ale vremii. „Ur-zica” scria despre „Mahalaua în turneu”, „Ast-ra” (Brașov) despre „Folclor perversit, muzică ușoară perversită” și „Opinia studențească” (Iași) despre „sfidarea muzicii românești”.

Costumul popular de Scornicești, piesă de bază la expozițiile de artă

Educația patriotică se făcea și prin expoziții de artă populară. În județul Olt, bunăoară, la Sala Tineretului de la Centrul de Creație și Cultură Socialistă „Cântarea României” au apărut la Agrocoop, unde se comercializa ceapă uscată încolțită și mere de calitate inferioară. În schimb, șeful unității îi imbia pe cumpărătorii la mături, sacoșei și împletituri din nulele. La periferia orașului, în cartierul Gheorghieni, sucurile de zmeură erau borșite și ceapa uscată. În loc de concluzii, ancheta ziarului se termina cu câteva întrebări. „De ce nu se asigură calitatea conform prețului – sau prețul conform calității – la unele produse? De ce nu se asigură aprovizionarea ritmică a unităților? De ce întârzie în depozite unele produse? De ce oarele unor unități nu sunt adaptate nevoilor consumatorilor? De ce sunt neglijate unitățile din cartier?”

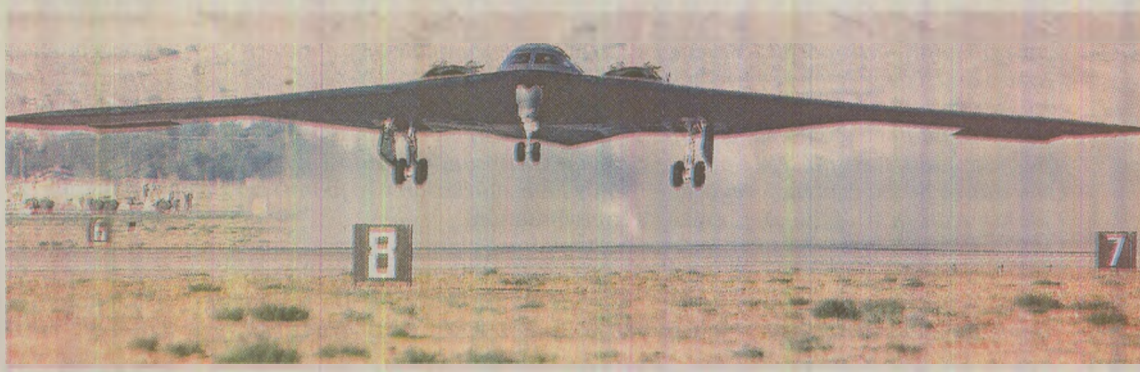
Florin MIHAI

RESTITUIRI

Informare privind transmiterea Apelurilor organizațiilor de masă și obștești din țara noastră adresate guvernelor și organizațiilor similare din țările membre ale NATO

(Urmare din pag. 1)

Unele rețineri au fost manifestate de însărcinatul cu afaceri a.i. al Marii Britanii în legătură cu primirea ultimelor delegații din ziua de 24 mai a.c. Toate ambasaderele au primit Apelurile prezentate de delegații și au dat asigurări că le vor transmite guvernelor țării respective. Totodată, au menționat că vor informa operativ Ministerul de Externe în legătură cu această acțiune. Majoritatea reprezentanților diplomatici care au primit delegații au declarat că înțeleg îngrijorarea opiniei publice din România privind riscul escaladării nucleare și preocuparea pentru întărirea continuă a păcii și dezvoltarea relațiilor de colaborare internațională.

Îngrijorat de tipurile noi de armament (precum avionul de vânătoare B-2) din țările membre NATO, regimul de la București a înființat 36 de delegații care au protestat împotriva cursei înarmărilor la ambasaderele din Capitală FOTO: AFP/MEDIAFAX

Unii din ei – îndeosebi cei ai SUA și Marii Britanii – au ținut să sublinieze că guvernele lor analizează posibilitatea modernizării armelor tactice, întrucât URSS ar dispune în Europa de un număr mult mai mare de astfel de arme decât țările NATO și ar fi procedat de mai mult timp la modernizarea lor. Însărcinatul cu afaceri a.i. al Marii Britanii a afirmat că ar exista o disparitate de 15 la 1 în favoarea țării Tratatului de la Varșovia. De asemenea, s-a subliniat că

URSS și celelalte țări membre ale Tratatului de la Varșovia dispun de o superioritate considerabilă în armamentul clasic convențional. În context s-a menționat că țările NATO ar fi nevoite să restabilească echilibrul prin această modernizare și că numai datorită echilibrului înarmărilor între NATO și Tratatul de la Varșovia s-a putut asigura până în prezent pacea.

Reprezentanții Canadei, Spaniei, Greciei, Italiei, Turciei și Olandei au afirmat că țările lor au relații bune cu Republica Socialistă România și că sunt animate de dorința de a le dezvolta în viitor. Ambasadorii Canadei, Olandei, Greciei și Spaniei și-au manifestat satisfacția pentru prilejul de a se întâlni cu un număr mare de reprezentanți ai opiniei publice din țara noastră, exprimându-și, totodată,

dorința de a avea și în viitor contacte cu cât mai mulți cetățeni ai țării noastre.

2. Apelurile organizațiilor de masă și obștești, precum și ale cultelor au fost transmise direct guvernelor țării membre NATO care nu au ambasadere la București (Danemarca, Islanda, Luxemburg, Norvegia, Portugalia). S-a transmis direct și guvernului belgian deoarece la ambasaderele acestor țări din București nu s-a aflat în zilele respective nici un diplomat.

Menționăm, totodată, că organizațiile de masă și obștești, precum și cultele au adresat apeluri cu conținut asemănător și organizațiilor și organismelor similare din țările membre ale NATO cu care întrețin relații.

Lista organizațiilor de masă și obștești care au adresat apeluri împotriva modernizării armelor nucleare: Uniunea Generală a Sindicatelor; Uniunea Tineretului Comunist; Uniunea Asociațiilor Studenților Comuniști; Consiliul Național al Organizației Pionierilor; Consiliul Național al Femeilor; Consiliul Național al Oamenilor Muncii; Consiliul Național al Agriculturii, Industriei Alimentare, Silviculturii și Gospodăririi apelor; Uniunea Națională a cooperativelor agricole de producție; Comitetul Național „Oamenii de știință și pacea”; Organizația Democrației

și Unității Socialiste; Comitetul Național pentru Apărarea păcii; Comisia pentru politică externă și cooperare economică internațională și Comisia pentru apărare ale Marii Adunări Naționale; Uniunea Centrală a Cooperativelor Meșteșugărești; Uniunea Centrală a Cooperativelor de Producție, Achiziții și Desfacere a Mărfurilor; Consiliul Național al Societății de Cruce Roșie; Comitetul foștilor luptători și veterani de război împotriva fascismului; Uniunea Scriitorilor; Uniunea Arhitecților; Asociația Oamenilor de artă din instituțiile teatrale și muzicale; Uniunea asociațiilor științifice ale personalului didactic; Uniunea societăților de științe medicale; Consiliul Național pentru Educație Fizică și Sport; Asociația juriștilor; Biserica Ortodoxă Română; Biserica Romano-Catolică din România; Biserica Armeano-Gri-goriană din România; Biserica Reformată din România; Biserica Evanghelică C.A. din România; Cultul Mozaic; Biserica Evanghelică Sinod-Presbiteriană; Biserica Unitariană; Cultul Musulman; Cultul Adventist de Ziua a 7-a; Cultul Penticostal; Cultul Baptist; Cultul Creștin după Evanghelie.

Arhivele Naționale, Fond CC al PCR – Secția Organizatorică, dos. nr. 18/1989

Un subiect permanent pentru Nicolae Ceaușescu: bazele militare străine de pe teritoriul altor state

(Urmare din pag. 1)

A fost luat prin surprindere liderul de la Kremlin de inițiativa comuniștilor români? Se pare că da, însă Nikita Hrușciov nu a explicat în mod convingător motivul pentru care a avut o reacție negativă violentă în momentul în care ministrul român al Forțelor Armate a abordat problema respectivă. Se poate presupune faptul că existaseră discuții la Kremlin despre pașii care urmau să fie făcuți pe plan diplomatic pentru detensionarea situației internaționale și promovarea principiului coexistenței pașnice în relațiile cu Occidentul. În acel context, este posibil să se fi discutat în capitala URSS, printre altele, și despre situația militarilor sovietici care staționau în România. Oare a crezut liderul sovietic, în timpul vizitei sale în România (august 1955), faptul că românii au avut acces la informațiile ultraconfidențiale ale Moscovei? Oare românii încercau să le utilizeze pentru promovarea interesului național? Răspunsul s-ar putea găsi în arhivele de la București sau Moscova.

În vara anului 1955, Gheorghe Gheorghiu-Dej a analizat corect avantajele de care ar fi beneficiat atât regimul său, cât și liderul de la Moscova în disputa propagandistică pe care o aveau cu Occidentul. Totodată, se poate aprecia că, în acel caz, Gheorghe Gheorghiu-Dej a promovat și interesul național al României. Prezența trupelor sovietice în țară constituia o mare povară morală și financiară, pe care națiunea română era obligată să o suporte în numele unei ideologii străine de spiritul național.

Trupele sovietice au plecat din România în mod oficial în vara anului 1958, dar au lăsat pe loc muniții, carburanți, lubrefianți, materiale speciale de marină și obiecte. În anul 1971, se mai aflau în România 484 de vagoane cu muniții de infanterie și artilerie, 52 de vagoane cu muniții pentru aviație, 9.844 tone de carburanți și 322,3 tone de uleiuri. Acestea aparțineau Forțelor Armate Unite ale Organizației Tratatului de la Varșovia, care le-au preluat de la armata sovietică. De asemenea, Flota URSS din Marea Neagră avea în România, în același an, 21 torpile cu conuri de război, 337,1 tone muniție de artilerie, 22 de vagoane a 10 tone de mine marine, 30 de grenade antisubmarine, 5.000 tone de păcură, 2.000 tone de motorină, 1.941 tone de petrol de aviație și 120 tone de uleiuri.

Totodată, la București și-au desfășurat activitatea diferiți generali și ofițeri sovietici, până la încetarea existenței Organizației Tratatului de la Varșovia (1 iulie 1991). Aceștia au primit în scop propagandistic, începând din anul 1957, denumirea de specialiști militari.

În opinia noastră, renunțarea la sintagma „retragerea trupelor sovietice din România” – folosită în

mod constant, înainte de anul 1989, în istoriografia românească și în discursurile politice – în favoarea expresiei „plecarea armatei sovietice din România” se înscrie într-o nouă viziune privind evenimentele care au avut loc în Europa Centrală și de Est în timpul Războiului Rece. Nikita Hrușciov a urmărit, încă din vara anului 1955, reducerea efectivelor militare sovietice, în contextul dezvoltării rapide a unei noi categorii de armă: racheta. Pentru a realiza o schimbare la nivel strategic, liderul de la Kremlin s-a sfătuit cu mareșalii G.K. Jukov și R.I. Malinovski. În planul pe care aceștia l-au pus la punct după înființarea Organizației Tratatului de la Varșovia s-a prevăzut, printre altele, mutarea în URSS a mai multor unități sovietice care staționau în RDG, Ungaria și România. În consecință, în anul 1958 a existat nu doar un „caz românesc”, ci și unul est-german. La rândul său, o divizie sovietică a plecat din Ungaria în anul 1958, la ordinul Moscovei.

Începând din vara anului 1958, potențatii regimului comunist din România (Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Ion Coman, Constantin Olteanu ș.a.) au încercat să câștige popularitate susținând, în diferite ocazii, faptul că Gheorghe Gheorghiu-Dej l-a convins pe Nikita Hrușciov să nu mai mențină trupe sovietice pe teritoriul României. În opinia noastră, este posibil ca autoritățile de la București să fi dorit plecarea trupelor sovietice din România, însă liderul de la Kremlin a fost cel care a hotărât, în detaliu, când și cum urma să se procedeze în acel caz. Nikita Hrușciov și comandanții armatei sovietice nu erau sentimentali sau candidi când se puneau problema menținerii unei presiuni politico-militare constante asupra inamicului declarat – NATO.

După plecarea trupelor sovietice din România, potențatii regimului de la București (inclusiv Nicolae Ceaușescu) au început să evite anumite declarații, în care ar fi recunoscut faptul că dețineau puterea politică și economică în România tocmai pentru că fuseseră instalați în acele poziții cu ajutorul Armatei Roșii. În altă ordine de idei, doar o simplă coincidență a făcut ca decizia din anul 1958, privind redisolocarea trupelor sovietice existente pe teritoriul românesc, să fie aclamată și aprobată sincer de poporul român. Motivele care au stat la baza acestei atitudini au fost cu totul diferite de scopurile strategice urmărite de Uniunea Sovietică. În plus, regimul de la București s-a văzut obligat, în scurt timp, să aloce fonduri suplimentare pentru scopuri militare. Astfel, s-a acoperit golul lăsat de unitățile sovietice care au staționat pe teritoriul românesc până în 1958. În același timp, au fost onorate obligațiile pe care le avea România în cadrul Organizației Tratatului de la Varșovia.

În concluzie, putem afirma faptul că nu a existat o

În urmă cu trei decenii, în 1958, sovieticii decisese să retragă armatele staționate în România. Profitând de această situație, în anii '80, Nicolae Ceaușescu propunea, ori de câte ori avea prilejul, „desființarea concomitentă a tuturor bazelor militare străine existente pe teritoriul altor state” FOTO: Arhiva personală gra(r.) Marin Badea Dragnea

putere militară care să forțeze trupele Armatei Roșii să se retragă din România. Acestea au plecat pur și simplu, conform ordinului dat de la Kremlin, dar se puteau întoarce oricând dacă interesele Moscovei în Peninsula Balcanică erau periclitate. Posibila revenire a unităților sovietice în regiune nu ar fi fost pusă în pericol de armata română, deoarece România era stat membru al Organizației Tratatului de la Varșovia. În plus,

România nu avea graniță comună cu statele membre ale NATO. În cazul declanșării unei ample acțiuni de rezistență antisovietice, autoritățile de la București nu puteau să primească rapid un presupus ajutor militar din partea Occidentului. Totodată, riscau distrugerea totală a statului român de către armata sovietică. Nu în ultimul rând, nomenclaturistii Partidului Comunist Român au fost interesați să se mențină la

putere fie din oportunism meschin (pentru a parveni), fie din convingere pentru idealurile comuniste (în cazul lui Nicolae Ceaușescu). În consecință, aceștia au păstrat orientarea ideologică pe care și-au însușit-o în tinerețe de la sovietici, unii dintre ei până în fața plutonului de execuție (25 decembrie 1989), alții până în momentul dizolvării URSS (31 decembrie 1991).

Dr Petre OPRIS

ARTICOLUL ZILEI

Abecedarul vieții începe cu „Pace”

Un filme seamănă grozav cu un joc de cuburi. O imagine se alătură unei alte imagini și așa mai departe pentru ca la sfârșit să descoperi povestea. Povestea în care interpretez acum rolul unei fetițe. Eu alerg pe stradă, alți copii aleargă pe stradă. O piață, o fanfară, cutii de crete, careuri numeroase. Copii care desenează. Desenează fluturi, valuri, soare și păsări.

În jurul meu, gloanțele șuieră, mușcând adânc din trunchiurile copacilor. Alerg. Bocancii și haina prea mare mă împiedică să înaintez în iarbă înaltă. O explozie în stânga. Imi simt inima ca o păsărică speriată prinsă într-o capcană. Mă arunc în iarbă.

Întru apoi în clădirea școlii, strecurându-mă printre șirurile de oameni speriați de război. Prin geamurile sparte șuieră vântul. În clasă ningea. Ningea cu fulgi negri de funingine, peste pistruii mei, înmulțindu-i. Pe tablă o propoziție neterminată. În pupitrul, o carte. O deschid și citesc: „ma-ma, ca-sa”... Un abecedar. E tot ce-a mai rămas. Strâng cartea la piept și mă

strecor în stradă. Pe cer, în loc de păsări trec avioane. Mă cuibăresc printre dărâmaturi, cu genunchii la gură. Alerg. Alerg printre gloanțe și bombe. Aud printre explozii glasul regizoarei. Elisabeta Bostan. Alerg. Eu nu trebuie să mor. Eu nu mai sunt Mădălina dintr-a V-a. Eu sunt Copilăria.

În haina largă, cu bocancii mari și grei, cu pistruii mânjiți de funingine și lacrimi, alerg prin câmpul cu maci către voi. Voi ajunge în piața mare unde fetițe îmbrăcate cu rochițe curate și băieți se plimbă cu Pegasurile lor strălucitoare, în piața unde atâția copii desenează pe asfalt fluturi și valuri de soare.

Eu voi veni de departe și de demult, purtând în amintire gloanțele, bombele și imaginea școlii distruse. Ce cuplul ar fi ca într-o zi să devină realitate! În genunchii, pe asfalt și din adâncul ființei mele, scriu, fără ezitare, patru litere: „Pace”

Mădălina MARINESCU
Cinema, nr. 5/1989

STUDENȚI STRĂINI ÎN ROMÂNIA

ELENA CEAUȘESCU APROBA CĂSĂTORIILE MIXTE

(Urmare din pag. 1)

„Uite că ai vândut o pereche de blugi, erai la Inter când i-ai vândut. Ai fost la Iași la data de... cu două cartușe de Camel, le-ai lăsat acolo, la Hotelul Unirea.” Și așa mai departe. Tot, tot, pentru că el știa tot, era prietenul meu. Eu nu mă feream de el. Din fericire n-am pățit nimic, erau lucruri mărunte. A venit la București, prin 1991, să-mi ceară iertare. El lucrează și acum la Primăria din Ploiești. A venit să-mi ceară iertare, dar i-am spus: „Numai Dumnezeu te iartă, eu te scuz, pe mine nu m-a afectat. Pe mine m-a mirat faptul că erai atât de amabil și... la fel de periculos. Într-adevăr, ești un bun profesionist. Nu te-am bănuțit, ești bun! Dar noi doi nu mai putem fi prieteni. Imi pare rău de părinții tăi, imi pare rău de dusul acasă de la sfârșitul săptămânii, ai stricat o poveste frumoasă”. A fost o dezamăgire foarte mare; mi-a stricat sufletul. Pe mine, sincer, mă bate gândul să mă duc la inotești, la părinți... Ei nu știu, ei n-au nici o vină. Ei nu știu ce s-a întâmplat, își închipuie că eu sunt îngrat. Ei știu că sunt aici, că mă văd mereu la televizor. A fost o experiență traumatizantă.

Am mai avut un prieten foarte bun, e o personalitate – Florian Pittis. Un om special. A fost prietenul meu trei ani. În fiecare zi eram împreună, megeam la băută, venea la mine, mă duceam la el. Însă ne-am despărțit, pentru că el nu accepta că nu sunt punker, așa, cu plete... Ei sunt un fel de extremiști în muzică și nu acceptă să nu fie la fel cel mai bun prieten... Adică ori-ori. Și, în fine, ne-am despărțit. Eu eram în plus în cercul lui. În fiecare an, cât am fost în facultate, mă duceam în vacanță în Congo. Tata imi trimitea bilet de avion în fiecare vară, mai puțin atunci când statul nostru imi oferea bilet.

Am terminat facultatea în vara lui '89. Aveam dosar de căsătorie deus la Cabinetul 2, la Elena Ceaușescu, că ea aproba căsătoriile astea mixte. Mi-a venit răspuns negativ. Prima mea soție era o fată din Dridu, județul Ialomița, care a stat cu mine în cămin vreo patru ani. A avut probleme mari. Ea lucra aici, în București. Nu puteau s-o bage la pușcărie șase luni, pentru că avea dovadă că lucrează. Era subinginer în textile și lucra la Fabrica Apaca. Și au lăsat-o în pace. O cheamă mereu la Securitate și-o interogau. O puneau să declare ce vorbeam noi, ce făceam la ambasadă, ce vorbeam când veneau băieții congolezi. Și ea mi-a spus: „Uite, tu ești soțul meu și eu îți spun. E greu, dar dacă scoți o vorbă, e considerată trădare și la noi trădarea se pedepsește. Uite ce mi-er... asta, asta, asta”. Iar eu i-am spus: „Ca să nu ai necazuri, te duci și raportezi”. Imi da deau câte o amendă că stătea cu mine la cămin. Tot eu plăteam. În 1989 ne-a venit al treilea refuz. De trei ori am înaintat dosarul pentru căsătorie.

În vara lui '89 am terminat facultatea și am plecat acasă la 1 august. Am plecat foarte greu; am lăsat un copil... Copilul avea o lună și jumătate. Am plecat și am ținut legătura telefonic, corespondam, până în februarie 1990. Eu nu am apucat Revoluția. În Congo mi-am făcut stagiatura și, după aia, s-a întâmplat Revoluția. Am aflat imediat și nu mi-a venit să cred! Eram convins că Ceaușescu e veșnic, că numai moartea poate să-l dea jos. Am fost uluit, nu-mi venea să cred că-i adevărat. Dar totuși erau posturile străine care transmiteau. Eram speriat, deoarece aveam nevasta și copilul aici. Apoi am venit imediat în România.

A fost bine că am plecat în Congo, că, dacă nu plecam, azi aș fi fost mort. Nevasta mea stătea în cartierul Tei, vizavi de căminul studentesc. Eu, până să plec, pentru că soția mea nu mai putea să stea în cămin, am găsit un apartament cu chirie; am lăsat-o acolo. În timpul Revoluției cineva a zis că e un terorist la etajul V. Cineva de rea-credință, care, peșemne avea boala pe mine. Se trăgea. Soția era baricadată și stătea în cadă cu copilul; așa a gândit ea că se poate proteja. Au venit, au bătut în ușă, au dat cu picioarele în ușă. Ea n-a deschis și atunci au tras în broască cu pistolul mitralieră, au intrat... Soția mea a leșinat. Când și-a revenit, a auzit că mă căutau peste tot.

Îi ziceau: „Zi, fă, unde e? Ne-a omorât oamenii! A stat aici. Unde e? A tras în oameni!”. Dacă eram acolo, nu stăteau de vorbă, trăgeau în mine. Eram convins că s-„terorist”. Uite așa am scăpat. Plecarea mea din România la vremea aceea zice că a fost de bun augur, altfel nu mai făceam interviu de azi. Am avut noroc! (...)

În timpul studenției făceam teatru la Casa Studenților și de acolo mă cunoștea regizorul Constantin Dicu; știindu-mă de la Casa de Cultură a Studenților, m-a luat după '90 la TV. Apoi, Teatrul de Comedie. M-au văzut cei de acolo și m-a chemat regizorul Valeriu Moisescu, care mi-a spus că are un rol mare pentru mine, că actorii nu sunt de acord, deoarece eu nu am studii de specialitate, dar că el vrea să-mi dea mie rolul, cu condiția să fac niște cursuri de teatru. Atunci el preda niște cursuri la Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică și la Universitatea Ecologică. Și mă duceam la ore acolo și făceam și teatru. Primul spectacol în care am jucat a fost „Colivia nebunilor”, în care am avut un rol destul de mare. Și uite-așa am intrat în lumea teatrelui. Am urmat cursurile Facultății de Teatru la Universitatea Ecologică doi ani, fără diplomă.

Victor YLA

Fragment din volumul „Între patrii. Mărturiile despre identitate și exil”, coordonat de Mirela Florian și Ioana Popescu, Editura Polirom, Iași, 2006, pp.101 – 103

ECONOMISEȘTI ȘI CITEȘTI!

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI
O colecție de literatură românească

În fiecare miercuri,
numai cu **JURNALUL NAȚIONAL** 10,9 LEI

CEL MAI CITT ZIAR DE CALITATE

www.jurnalul.ro

Cartile se distribuie la chioșcuri sau cu abonamentul Jurnalul PLUS și Jurnalul cu Carte.

AICI RADIO EUROPA LIBERĂ!

MIȘCĂRI INDEPENDENTE DIN LITUANIA

Radio Europa Liberă a realizat un studiu amplu al mișcărilor independente și neoficiale din țările Europei de Est. În număr foarte mare, acest tip de organizații cu profil politic sau social a fost înființat în Lituania la sfârșitul anului 1988, începutul anului 1989.

Asociația Cercetașilor din Lituania (Lietuvos Skautų Sąjunga) a fost reînființată la 14 noiembrie 1988 (a fost activă din 1919 până în 1940); congresul fondator a fost ținut la 29 și la 30 aprilie 1989. Nu se cunoaște componența. Își propune să reinvie mișcarea în Lituania și, cu ajutorul cercetașilor emigrați, sincronizarea cu mișcarea internațională. Printre lideri se află: Feliksas Sakalys (președinte), Ricardas Malkevicius (vicepreședinte), Rimantas Astrauskas și Alina Dvoreckiene. Dețin publicația Skautas.

Adunarea „Caritas” a Femeilor Catolice (Kataliskas Moterų Samburis „Caritas”) a avut ca etapă preliminară un apel tipărit la 15 octombrie 1988 în Aigimimas; congresul fondator s-a ținut la Kaunas la 15 și 16 aprilie 1989. Nu se cunoaște componența, dar 1.300 de delegați au participat la congres. Respectă doctrina Bisericii Catolice de a crea o societate preocupată de valorile creștine. Printre personalitățile conducătoare se află Albina Pajarskaite (președinte) și Jadvyga Stanelyte.

Comitetul pentru Eliberarea Prizonierilor Politici (Politiniu Kaliniu Gelbejimo Komitetas) a fost înființat la 16 august 1988. Declară că are șapte membri. Are ca obiective eliberarea tuturor prizonierilor politici lituanieni. Lideri sunt Povilas Peceliunas, Petras Cidzikas, Gintautas Iesmantas și reverendul Jonas Kastytis Matulionis.

Federația Viitorul („Ateitis” Federacija) a fost înființată printr-o adunare care s-a ținut la 7 ianuarie 1989 (a fost activă din 1911 până în 1940, după care a fost reînființată în Vest). Un congres se va ține în a doua parte a anului 1989, dar o întâlnire cu studenții din ani terminali a avut loc la 26 februarie 1989, iar la 10 aprilie una cu absolvenții. Nu se cunoaște structura membrilor, dar există birouri active în cel puțin șase orașe. Își propune să creeze în cadrul Federației Viitorul asociații separate pentru elevi de colegii, studenți și absolvenți, să lupte pentru afirmarea conștiinței naționale, a activităților intelectuale, pentru respectul învățăturilor Bisericii Catolice. Printre lideri se numără: Vincas Rastenis (președinte în exercițiu), reverendul Vaclovas Aliulius, reverendul Sigitas Tamkevicius și Saulius Galadauskas.

Verzii (Zalieji) a operat neoficial în 1988. La 15 și 16 octombrie 1988 a organizat prima întâlnire la nivel național, iar la 30 aprilie și 1 mai 1989 a avut primul congres. Luptă împotriva poluării și pentru protejarea naturii. Liderii sunt: Vaidotas Antanaitis, Arunas Anilius, Saulius Gričius, Zigmantas Vaisvila, Evaldas Vebra și Juozas Dautartas. Scot publicația Zalioji Lietuva.

Grupul de ajutor pentru Prizonierii Politici și pentru Exilați (Politiniu Kaliniu ir Tremtinu Globos Grupe) a fost înființat la sfârșitul anului 1988. Vrea să lupte pentru o mai mare libertate religioasă și vrea să aibă grijă de prizonierii politici și de exilați. Jadvyga Bieliauskienė este liderul mișcării.

Asociația Internațională pentru Drepturile Omului, Biroul

Majoritatea mișcărilor independente din Lituania erau concentrate în capitala țării, Vilnius FOTO: RIA Novosti/AFP/MEDIAFAX

din Lituania (Tarptautines Zmogaus Teisiu Asociacijos Lietuvos Skyrius), a fost înființată la 4 septembrie 1988. Se pare că are cinci membri în Lituania și unul peste graniță. Are ca obiective să monitorizeze situația drepturilor omului în Lituania, să informeze lumea despre această situație și să lupte pentru libertatea tuturor prizonierilor politici. Liderii sunt: Valdas Anelauskas (președinte), Teodora Kazdaliene (secretar), Gintaras Bogušis, Jonas Gelazius, Algimantas Andreika și Eugenijus Krukovskis. Publica documente individuale despre cazurile supravegheate; ultimul, cu numărul 19, este datat 6 februarie 1989.

Partidul Democrat Creștin Lituanian (Lietuvos Krikščioniu Demokratu Partija) a fost reînființat la 16 februarie 1989 (a fost activ din 1904 până în 1941, fiind mutat în Vest); un congres este planificat pentru vara lui 1989. Își propune restructurarea Partidului Democrat Creștin Lituanian. Liderii sunt: Viltoras Petkus, reverendul Edmundas Paulionis, Petras Grazulis și Vytautas Bogušis.

Partidul Democratic Lituanian (Lietuvos Demokratu Partija) a fost reînființat în 1988 (a fost activ în perioada 1902-1920); este programat un congres pentru acest an. Nu se știe numărul de membri, dar la un marș pentru democrație organizat la Vilnius

în aprilie 1989 au participat peste 20.000 de oameni. Își propune să creeze un stat liber și independent, în care drepturile omului să fie respectate. Liderii sunt Petras Vaitiekunas, Arturas Skucas și Saulius Peceliunas. Publicațiile mișcării sunt Vasario 16 și Tribuna.

Liga pentru Libertatea Lituaniei (Lietuvos Laives Lyga) a fost înființată neoficial în 1987; a început să opereze public la 3 iulie 1988. Se pare că are 800 de membri (declarați la 15 octombrie 1988); are un consiliu format din 18 membri, dintre care unul s-a mutat în Statele Unite și este reprezentantul peste graniță al mișcării. Luptă pentru reinstaurarea independenței naționale în cadrul unei confederații de state europene libere; pentru schimbarea Constituției lituaniene, astfel încât lituaniana să devină limba oficială în republică și să fie garantată suveranitatea economică a Lituaniei. Liderii sunt: Antanas Terleckas și Arnas Taujanskas. Deține publicațiile Vytis și Lietuvos Laives Lygos Informacinis Biuletėnis. Numele Biuletėnis a fost schimbat, în mai, în Laives Sanklys.

Radio Europa Liberă (München) - Raport al secției de cercetare, condus de dr. M. Șafir. Document din „Arhiva 1989”, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca (Traducere din limba engleză de Eliza DUMITRESCU)

DIN ARHIVA CC AL PCR

Raport privind execuția bugetului partidului, a planului unităților economice, a balanței de venituri și cheltuieli în valută și a bugetului asigurărilor sociale pe anul 1988

Activitatea financiară, economică și gospodărească desfășurată în anul 1988, îndrumată permanent de Secretariatul CC al PCR de tovarășul Nicolae Ceaușescu personal, a fost caracterizată de preocuparea organelor și organizațiilor de partid, a instituțiilor și organizațiilor finanțate de partid, precum și a unităților economice ale partidului, pentru mobilizarea și utilizarea cât mai deplină și eficientă a resurselor materiale și financiare ale partidului, în vederea asigurării bazei materiale necesare îndeplinirii sarcinilor politico-organizatorice stabilite de conducerea partidului în această perioadă.

În cursul anului 1988, vărsămintele unităților economice la bugetul partidului prevăzute în plan au fost depășite, prin mobilizarea posibilităților de creștere a producției, a productivității muncii, de reducere a consumurilor materiale și a celorlalte costuri de producție, de creștere a eficienței, astfel încât rezultatele întregii activități economice să asigure finanțarea integrală a nevoilor muncii de partid și realizarea unui excedent bugetar.

Principalii indicatori ai bugetelor de venituri și cheltuieli au fost realizați după cum urmează:

A. Bugetul partidului

1. Venituri - Planul aprobat în sumă de 4.921,8 mil. lei a fost realizat la suma de 5.677,3 mil. lei (115,3%), cu 370,7 mil. lei (6,9%) mai mult decât veniturile obținute în anul 1987.

La principalele capitole, situația se prezintă astfel:

1. Cotizațiile membrilor de partid (cu o pondere de 22,1% din totalul veniturilor planificate) au fost realizate în sumă de 1.110,2 mil. lei, față de 1.089,6 mil. lei planificat (101,9%), datorită creșterii numărului membrilor de partid; față de anul precedent, cotizațiile încasate sunt mai mari cu 38,4 mil. lei.

2. Presa și editurile au efectuat vărsămintele din beneficii în sumă de 180,4 mil. lei, după cum urmează:

a. presa centrală a realizat 89,8 mil. lei (110,7% față de plan), depășirea provenind în principal de la ziarul Scinteia, revistele Era Socialistă și Munca de partid, datorită creșterii tirajelor pe o apariție, precum și economiilor înregistrate la unele articole de cheltuieli;

b. presa locală a realizat 90,6 mil. lei (114,7% față de plan), urmare a realizării de către majoritatea ziarelor a unor tiraje medii de apariție superioare celor planificate, a depășirii veniturilor din editarea unor suplimente, precum și a veniturilor din publicitate.

3. Unitățile economice, urmare depășirii sarcinilor privind producția fizică, producția de marfă, productivitatea muncii și alți indicatori de eficiență, au vărsat la bugetul partidului din beneficii, prelevări din beneficii, în contul restituirii fondurilor de investiții primite în anii precedenți și din prisoșul de amortizare, suma de 1.193 mil. lei, față de 903,4 mil. lei, cât s-a prevăzut în buget.

4. Consiliul Național al Frontului Democrației și Unității Socialiste a înregistrat un excedent de 149,3 mil. lei, față de 147 mil. lei planificat (101,6%), ca urmare a depășirii planului de venituri din activitatea publicațiilor administrate, precum și realizării de economii de cheltuieli la toate articolele bugetare, atât la consiliile județene, cât și la Consiliul Național.

5. Academia de studii social-politice a realizat un excedent de 23,7 mil. lei, față de 15,8 mil. lei planificat (150,2%), ca urmare a economiilor obținute la majoritatea articolelor bugetare, îndeosebi la cheltuielile de întreținere și gospodărie, drepturi cu caracter social și retribuții, consecință a neocupării integrale a schemei aprobate.

6. Consiliul Național al femeilor a înregistrat un excedent de 15,4 mil. lei, față de 13,3 mil. lei planificat, datorită depășirii veniturilor din activitatea revistelor pentru femei și a vărsămintelor rezultate din acțiunile comitetelor județene ale femeilor, precum și a economiilor realizate la unele articole bugetare.

7. Alte venituri: față de suma planificată de 227,2 mil. lei s-a realizat suma de 285,1 mil. lei, urmare în principal a depășirii încasărilor din dobânzi.

B. Cheltuieli

1. Comitete de partid

Planul de cheltuieli aprobat în sumă de 1.259,1 mil. lei a fost realizat la suma de 1.213 mil. lei (96,3%).

După natura cheltuielilor, la principalele capitole, utilizarea fondurilor se prezintă astfel:

a. „Retribuții pentru personalul scriptic”, „Impozit pe fondul de retribuire” și „Contribuții pentru asigurările sociale”, planificate în sumă de 839,1 mil. lei (cu o pondere de 67% în totalul cheltuielilor), au fost realizate la suma de 813,6 mil. lei (97%), datorită îndeosebi unor posturi vacante în schemele aprobate.

b. „Cheltuieli gospodărești și obiecte de investiții”: planificate în sumă de 66,9 mil. lei, au fost realizate la suma de 65,3 mil. lei (97,5%), datorită preocupării comitetelor județene de partid de a se încadra în fondurile aprobate, cu respectarea actelor normative elaborate în acest domeniu (raționalizarea consumurilor de carburanți, combustibili, energie electrică și termică, piese de schimb și furnituri de birou, normarea spațiilor etc.).

c. „Deplasări”: fondurile planificate, în sumă de 13,7 mil. lei, au fost cheltuite în sumă de 13,4 mil. lei (98,1%), urmare măsurilor luate de către majoritatea comitetelor județene pentru organizarea rațională și judicioasă a deplasărilor pe teren.

d. „Instruirea organelor, aparatului și activului de partid”: au fost alocate fonduri totale în sumă de 13 mil. lei, din care s-au cheltuit 10,7 mil. lei (82,4%). Sumele necheltuite se datorează faptului că, la unele instruirii, durata efectivă a fost mai redusă decât cea prevăzută în instrucțiuni, cât și faptul că în multe cazuri, comitetele județene au realizat instruirile pe centre de comune, cu cheltuieli minime de la buget.

e. „Munca externă”: fondurile aprobate în sumă de 32,8 mil. lei au fost cheltuite în sumă de 30,4 mil. lei (92,6%), corelat cu realizarea planului de relații internaționale aprobat.

2. Instituții și organizații finanțate de partid

a. Școlile interjudețene de partid au utilizat din dotația aprobată 99,6% (realizat 131 mil. lei față de 132,2 mil. lei planificat), în concordanță cu realizarea planului de școlarizare și perfecționare.

b. Institutul de studii istorice și social-politice și muzeele partidului au utilizat dotația aprobată în proporție de 70% (realizat 6,9 mil. lei față de 9,9 mil. lei planificat), datorită înregistrării unor cheltuieli mai mici la articolele bugetare: retribuții, munca politică de masă ș.a., precum și depășirii excedentului planificat din activitatea revistei „Magazin istoric.”

3. În anul 1988, pentru acoperirea în lei a valutei s-a prevăzut în buget suma de 2.400 mil. lei, care nu a fost consumată, deoarece aceste categorii de cheltuieli au fost suportate din sumele devenite disponibile ca urmare încasării de la bugetul statului a echivalentului în lei a 270 mil. dolari cedați la fondul valutar centralizat al statului pentru achitarea unor obligații de plăți externe.

Arhivele Naționale, Fond CC al PCR - Secția Cancelarie, dos. nr. 30/1989

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU

Întreprinderea de Industrializare Laptelui București, cu sediul în Bulevardul Armata Poporului numărul 19, Sector 4, organizează concurs pentru ocuparea postului de contabil-șef secție (fabrică). Concursul și încadrarea se fac conform Legii nr. 12/1971. Solicitanții trebuie să îndeplinească următoarele condiții: absolvenți cu studii superioare economice, cel puțin nouă ani vechime în specialitate, domiciliul stabil în București.

Spitalul Clinic al Constructorilor, Sector 3, București, încadrează liftier autorizat și tehnician.

Uzina de reparații din cadrul ITB încadrează urgent vopsitori industriali. Întreprinderea Recoop încadrează urgent lucrător gestionar magazin distribuție și lucrător gestionar magazine jocuri.

VĂNZĂRI

Vând videorecorder Casio digital Scanner, patru casete, două viteze, nou, radiocasetofon stereo spațial 002, casete și benzi noi și disc.

Vând tobe profesionale, funduri tobă mare, pedală, Aștept și provincia. Vând Olcit special, stare excepțională, 23.000 de kilometri, piese, Fiat 1100, videocasete traduse.

Vând player Goldstar cu telecomandă și combină quadrofonică.

Vând Dacia 1300, casă parter, etaj demisol, două apartamente (trei camere, bucătărie, baie fiecare), garaj, comuna Voluntari.

CUMPĂRĂRI

Cumpăr capotă față Dacia 1100, cuzineți, cătel rasa Chihuahua.

Cumpăr apartament de trei sau patru camere, construcție bună, după 1980, numai zona Dorobanților.

Cumpăr la Breaza casă confortabilă la curte, trei-patru camere, dependențe, poziție centrală.

amintiri

UNICAT PENTRU TĂRILE VESTICE

RADIORECEPȚORUL portabil

SUNI: TOP, HRS, SINO, COSMOS, GEORGIA - reproducere toare portabile - însoțit de o casetă de portat.

• Sintonizare selectivă: agilitate deosebită.

• Sursă de alimentare: baterii sau priză.

• Sursă de alimentare: baterii sau priză.

• Sursă de alimentare: baterii sau priză.

• Sursă de alimentare: baterii sau priză.

• Sursă de alimentare: baterii sau priză.

Confruntări în interiorul conducerii chineze

Tovarășii adjuncți al ministrului, Olimpia Solomonescu,

În comentariile din corpul diplomatic se accentuează ideea că, în prezent, în sâmul conducerii chineze se desfășoară o confruntare între două grupuri cu poziții și abordări diferite în ce privește reglementarea situației curente și atitudinea față de revendicările studenților.

Absența secretarului general Zaho Ziyang din acțiunile politice rămâne în continuare un element ce permite speculații referitoare la atitudinea sa rezervată sau chiar de opoziție față de măsurile adoptate până în prezent.

De asemenea, din contactele cu diplomații străini, am reținut observațiile lor cu privire la necesitatea acută ca autoritățile chineze să întreprindă ceva pentru soluționarea actualei situații. Cercurile de afaceri străine și autoritățile politice din alte țări solicită intens reprezentanților lor din Beijing să informeze asupra situației guvernului, pozițiilor și intențiilor sale de viitor.

Poziția de expectativă adoptată față de studenții sau lăsarea remedierii unor aspecte colaterale (medicale, administrative etc.) pe seama unor organe și organizații municipale, apreciază observatorii politici străini, nu este de natură a favoriza evoluții pozitive ale situației și de a „dezamorsa” eventuale izbucniri viitoare legate de persistența elementelor de instabilitate pe fondul politic al problemelor ridicate de studenți.

Angelo Miculescu

Document din volumul: 1989 - Principiul dominoului. Prăbușirea regimurilor comuniste europene, Ediție de: Dumitru Preda și Mihai Rețegan, București, Editura Fundației Culturale Române, 2000, p. 80-81

Glosem

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Dicționar: EGA

Revista Rebus, nr. 19/1989

ORIZONTAL: 1) Născută din flori. 2) Formă de imprumut în vare cuvântul dat e în joc. 3) Stabilește un echilibru de forțe - Pistă... la popicărie! 4) Așternut cu fulgi în timpul iernii - O lumânare... de rășină. 5) Cu capul pe butuc - Se dă în vânt după pește. 6) Plată la un serviciu manual (pl.) - Nu transpiră ușor. 7) Materiale livrate în valuri (sg.) - Prins în mașinaria războiului. 8) Un fel de... botros - Manual pentru orbi. 9) Perioada glaciaară - Făcut pe blat. 10) Vedetă ridicată în slăvi - Scoțitoare de dînti.

VERTICAL: 1) Canin de lapte - Te umflă când îți se servește ceva sărat. 2) Librărie de categoria a doua. 3) Atribut al existenței - Specialitate la cuptor (pl.). 4) Scoate un pat în ultimă instanță (pl.) - Element din natură! 5) Face un drum la țară - Material desfacut... la tarabă! 6) Cursa munților. 7) Legat de corp! - Filtru de Snagovi! - A face un stop... pe loc. 8) Mărirea de retribuție - Proiectant de case (care sondează terenul). 9) Au forțe proprii de atracție. 10) Doar așa.

tv 26 mai 1989

19:00 Telejurnal

19:25 Cătorii ale Epocii de Aur

Pe noul drum al Dunării spre mare

Redactor Vasile Alecu

19:45 Tezele și orientările formulate de tovarășul Nicolae Ceaușescu - program de muncă și acțiune revoluționară

Folosirea rațională a resurselor materiale în procesul realizării exemplare a planului de producție

Redactor Alexandru Popescu

20:05 România în lume

Documentar

Redactor George Marinescu

20:25 Copiii cântă patria și partidul

Program literar-muzical-coregrafic în interpretarea unor formații pionieresti și ale școlilor patriei, laureate ale Festivalului național „Cântarea României”

Redactor Ina Sterescu

20:45 Tinerete - educație - spirit revoluționar

Muzeele țării - instrument de valoare în educarea patriotică a tinerilor

21:05 Univers, materie, viață

Emisiune de educație materialist-științifică

Istoria Pământului

Episodul X. Neozoicul

Prezintă dr. Florian Marinescu de la Institutul de Geologie și Geofizică, București

Redactor Ion Ruș

21:35 Mari ansambluri folclorice laureate ale Festivalului național „Cântarea României”

Ansamblul „Ciocărlia” al Ministerului de Interne

Redactor Elisabeta Stan

21:50 Teleserial

22:00 Închiderea programului

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

O întrebare în toiul nopții: Ce fac... paznicii?

Orele două din noapte. Insoțiți de reprezentanți ai serviciului de resort din cadrul Miliției municipale facem un lung periplu prin municipiu, căutând să vedem cum este asigurată, pe timp de noapte, paza unor unități economice. Iată constatările făcute în cele 5-6 ore ale nopții. Ne aflăm la poarta Întreprinderii de Transporturi Specializate pentru Agricultură (ITSA). Paznicul întreprinderii nu doarme, este în cabina sa unde vorbește la telefon (avem să aflăm apoi) cu un alt coleg. Intrăm astfel nestingheriți în curtea pe care o colindăm în voie. Am putea să ne „alegem” de aici cu acumulatori, piese de tot felul, motorină. Dar, cum n-aveam asemenea intenții, deschidem ușa (neînclătat) a autocamionului 21-TL-170, insoțitorii noștri ridicând din cabina foile de parcurs și alte acte ale soferului neglijent. La ieșire (după ce ne plimbăm prin curte, netulburată, vreo 20 de minute), îl „deranjăm” pe Constantin Spănu, paznicul, care de altfel n-are nici o vină pentru toate acestea. Registrul de control e imaculat, iar Spănu ridică din umeri:

- Mie nu mi-a dat nimeni nimic în primire. M-a pus aici tovarășul director, dar eu sunt și bolnav...

Tot nestingheriți intrăm și în curtea Întreprinderii Județene de Transport Local. O droaie de câini latră ce latră după care ne părsesc. La poarta pe care-am intrat nu e nimeni. La altă poartă găsim, în schimb, doi paznici: Ivișnică Vasile și Constantin Găureanu care stau la taifas, păzind nu incinta întreprinderii, ci a cabinei de pază! Aceeași „specialitate” o are și Izotov Ivan, paznicul Întreprinderii Județene de Recuperare și Valorificare a Materialelor Refolosibile. Îl găsim cufundat într-un somn așa adânc, încât nu aude nimic! Mergem în voie (trei inși) prin curtea întreprinderii și constatăm că paznicul păzește (am văzut cum...) o poartă legată cu sârmă, dar în afară de poartă nu-i nimic, nici un fel de gard, curtea fiind deschisă oricui! Dar măsurile de siguranță pentru paza unităților nu se opresc aici, în multe întreprinderi fiind programată, pe timp

de noapte, și ofițeri de serviciu. Dar...

La sediul Bazei Județene pentru Aprovizionare Tehnico-Materială (BJATM), paznicul de noapte (Dinu Ioana) nu doarme. Doarme, în schimb, „buștean”, Victoria Giurea, ofițer de serviciu la sediu, înclătat într-un birou și care nu răspunde nici la apelul telefonic de la poartă! Oare acestea sâ fie indatoririle ofițerilor de serviciu care, a doua zi, primesc și... zi liberă în schimbul somnului de noapte? Tot în... lumea viselor se află și Nicolae Bădără, ofițer de serviciu la sediul ITL. Ușile s-deschise vraise, iar el doarme adânc în anticamera tovarășului director. Atât de adânc încât ne plimbăm în voie peste tot, lipim și un bilet pe ușa directorului, iar la plecare luăm ca „amintire” de lângă „ofițerul de serviciu” perechea sa de ochelari și registrul de control al unității. Cu puțin efort l-am fi putut lua cu pat cu tot și pe omul nostru...

La ITSA, de pildă, am pătruns în sediul întreprinderii. Unele birouri le-am găsit închise, altele... La „Compartiment plan”, de pildă, ușa e dată la perete, un fișet e deschis, iar în el se află (culmea!) un dosar pe care scrie: „Indicatorii fizici și financiari pe anul 1989”, document cu caracter secret! Și cine știe câte secrete vor mai fi prin „vrafu!” de dosare lăsate la îndemâna oricui aici și alături, la contabilitate! Găsim de toate, inclusiv ștampile de diferite formate!

Din curtea secției „Marmura” am fi putut încărcă nestingheriți un camion cu marmură de cea mai bună calitate, paznicul Borcean Dumitru fiind treaz, dar într-un sector foarte îndepărtat al curții. Încheiem aici prezentarea constatrilor din raidul nostru nocturn. Desigur, organele competente au luat deja măsurile cuvenite împotriva celor ce s-au făcut vinovați de toate acestea. Așteptăm însă ca și conducerile de întreprinderi să acorde o atenție mai mare serviciilor de noapte și modului în care sunt asigurate secretele unității.

Romeo GHIOC
Delta, jud. Tulcea, nr. 2.091 din 1989